

การประชุมวิชาการระดับชาติ “นอร์ทเทิร์นวิจัย” ครั้งที่ 7th

Northern Research

การพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเล่านิทาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดสำหรับนักเรียน ชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนสะพานที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

Development of learning experiences by using storytelling activities to strengthen listening and speaking ability for students in kindergarten 1 Saphan 3 School, Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1

พัชรา ดุสมศักดิ์, ดร.ศุภรัตน์ มิ่งสมร และ สมยศ สุโพธิ์ภาคสกุล

Phatchara Dosomsak, Dr.Sukorat Mingsamorn and Somyot Suphopsakun

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเล่านิทานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนสะพานที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาล 1 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเล่านิทาน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนสะพานที่ 3 จำนวน 33 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเล่านิทาน จำนวน 2 แผน และ แบบทดสอบความสามารถในการฟังและการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาล 1 ซึ่งเป็นแบบรูปภาพจำนวน 5 ข้อ ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา 2 สัปดาห์ เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังทดลอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ dependent samples

ผลการวิจัยพบว่า

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเล่านิทานและแบบทดสอบความสามารถในการฟังและการพูด มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี นักเรียนมีความสามารถในการฟังและการพูด ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเล่านิทานมีค่าเฉลี่ย 26.24 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.91 และหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเล่านิทานมีค่าเฉลี่ย 25.94 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86 ตามลำดับ หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเล่านิทานสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การจัดประสบการณ์การเรียนรู้, การเล่านิทาน, การฟังและการพูด

Abstracts

Objective of this research is 1) to develop a learning experience using storytelling activities to enhance listening and speaking ability for Kindergarten 1 students. Saphan 3 School, Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1. 2) to compare the listening and speaking ability of Kindergarten 1 students. Before and after organizing the learning experience using storytelling activities the sample group was kindergarten 1/2 students. Who studied in semester 1, academic year 2020, Saphan 3 school, total 33 people were obtained by simple random sampling the tools used include a learning experience plan using 2 storytelling activities and a picture-based listening and speaking test of Kindergarten 1 students of 5 items the duration of the study was 2 weeks. This was a one-group quasi-experimental study, tested before and after the experiment. the statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and t-test on dependent samples.

The research found that :

A learning experience plan using storytelling activities and listening and speaking ability tests. There is a good level of suitability students have the ability to listen and speak before organizing the learning experience using storytelling activities, the mean was 26.24, the standard deviation was 0.91, and after the learning experience using storytelling activities, the mean was 25.94, the standard deviation of 0.86, respectively. The learning experience using storytelling activities was significantly higher than that of prior learning experience at level .01.

Keywords: organizing learning experiences, storytelling, listening and speaking

บทนำ

ภาษาเป็นสิ่งที่แสดงออกซึ่งอารยธรรมของมนุษย์ที่บ่งบอกความเป็นชนเผ่าและความเป็นชนชาติได้ดี และเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด อารมณ์เพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจได้ (ศุภมาส จิรภอบสกุล, 2559 : 1) ดังนั้นการสอนโดยใช้กิจกรรมนิทานเป็นวิธีการสอนที่ช่วยพัฒนาความพร้อมทางภาษาไทยได้ดี คุณค่าของนิทานเป็นสื่ออย่างการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เจริญเติบโตและมีคุณภาพต้องพัฒนาทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และสร้างรากฐานชีวิตให้พัฒนาเด็กปฐมวัยไปสู่ ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560) การประยุกต์นิทานโดยสอดแทรกเข้าไปในเนื้อหาบทเรียนและนำนิทานมาเป็นสื่อในการสอนให้เด็กได้รับความรู้ความเข้าใจในบทเรียนจะทำให้เด็กเรียนได้ดียิ่งขึ้น

การเล่านิทานเป็นการเล่าเรื่องต่าง ๆ ส่วนมากจะเป็นเรื่องที่เน้นการปลูกฝังให้เกิดคุณธรรม จริยธรรม สื่อที่ใช้ในการเล่านิทานอาจเป็นรูปภาพ หนังสือ นิทาน หุ่น การแสดงท่าทางประกอบการเล่าเรื่อง เป็นการสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กไปในตัว การเล่านิทานให้เด็กฟังบ่อย ๆ จึงเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการเรียนรู้ของเด็กทุกมิติเกิดพลังแห่งจินตนาการและสร้างสรรค์ส่งเสริมการแสดงออก ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาบุคลิกภาพในการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก วิธีการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัยนี้มีอยู่มากมายหลายวิธีเช่น การเล่านิทานปากเปล่า การเล่านิทานประกอบท่าทาง การเล่านิทานประกอบภาพ การเล่านิทานประกอบเสียง การเล่านิทานประกอบอุปกรณ์ การเล่านิทานประกอบการวาดภาพ การเล่านิทานไม่จบเรื่อง หรือการเล่านิทานประกอบการเชิดหุ่นมือ กิจกรรมการเล่านิทานเป็นกิจกรรมหนึ่งที่น่าสนใจต่อความ

แตกต่างระหว่างบุคคล เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกทางความคิดความรู้สึกด้วยการเชื่อมโยงประสบการณ์ต่าง ๆ จากนิทานใช้ทักษะทางภาษาด้านการฟังพูดอ่านและเขียนอย่างครบถ้วน (ศุภมาส จิรภอบสกุล, 2559 : 1)

จากการศึกษาแนวทาง วิธีการ เทคนิคการเล่านิทานให้ประสบความสำเร็จ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเล่านิทานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนสะพานที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เพื่อช่วยให้เด็กได้ฝึกทักษะการเรียนรู้ทางภาษา เกิดความคิดจินตนาการที่จะส่งผลต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็กได้อย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเล่านิทานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนสะพานที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนสะพานที่ 3 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเล่านิทาน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนสะพานที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 67 คน
2. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาล 1/2 โรงเรียนสะพานที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 33 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experiment Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ ทดลองโดยใช้แผนการทดลองแบบ One - Group Pretest - Posttest Design

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ มีองค์ประกอบดังนี้ 1. การเล่านิทานประกอบภาพ 2. การเล่านิทานประกอบหุ่นมือ 3. การเล่านิทานประกอบท่าทางตัวละคร มาใช้ในการพัฒนาความพร้อมด้านภาษาไทย คือ 1.การฟัง 2.การพูด
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบทดสอบวัดความพร้อมด้านภาษาไทย คือ 1. การฟัง 2. การพูด ประกอบด้วย เกณฑ์การให้คะแนน แบบบันทึกคะแนนการวัดความพร้อมด้านภาษาไทย คือ 1.การฟัง 2.การพูด ซึ่งมีจำนวน 30 ข้อ คะแนนรวมทั้งหมด 30 คะแนน โดยทดสอบเด็กทีละคน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โดยใช้เวลาในการทดลอง 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละประมาณ 30 นาที โดยจัดในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ดังนี้ 1) ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเล่านิทาน ได้ทำการทดสอบโดยแบบทดสอบวัดความพร้อมด้านภาษาไทย คือ 1. การฟัง 2. การพูด จำนวน 30 ข้อ 2) ดำเนินการจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเล่านิทาน ใช้เวลาในการทดลอง 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันจันทร์ถึงวันศุกร์ วันละ 30 นาที โดยจัดในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ 3) เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเล่านิทาน ครบ 2 สัปดาห์ ได้ทำการทดสอบโดยแบบทดสอบวัดความพร้อมด้านภาษาไทย คือ 1. การฟัง 2. การพูด จำนวน 30 ข้อ 4) นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลัง ไปวิเคราะห์ข้อมูลหา ค่าร้อยละความก้าวหน้าของเด็กทุกคน และทั้งชั้นเรียน

ผลการวิจัย

พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเล่านิทาน มีคะแนนความสามารถในการฟังและการพูด หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง เนื่องจากเด็กปฐมวัยได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าหรือสื่อหลายประเภท ซึ่งสื่อมีความเหมาะสมกับวัย และกิจกรรมนิทานเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ฟังและพูดเพื่อส่งเสริมความพร้อมทางภาษาไทย ทำให้เด็กเกิดความคิดจินตนาการ การเล่นตามมุมประสบการณ์ การไปแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียน กิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้เกิดมีประสบการณ์ตรง มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม โดยผ่านการพูดและฟังอย่างมีเหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับการจัดประสบการณ์ของสุพัตรา บุ่งจำว (2560). ที่พบว่าวิธีการเรียนรู้จากแหล่งข้อมูลที่เป็นจริง ทำให้เด็กมีประสบการณ์ตรงและได้เรียนรู้จากการค้นพบ อีกทั้งยังเป็นการปลูกฝังทัศนคติ การกระตุ้นด้วยสิ่งเร้า เช่น การฟังเพลง บรรเลงในขณะที่เด็กทำกิจกรรมการร้องเพลง การทอผ้าคล้องจอง ประกอบท่าทาง สอดคล้องกับธรรมชาติและความต้องการของเด็กปฐมวัยที่ชอบร้องรำทำเพลง ชอบเล่นและสำรวจค้นคว้า สนองต่อความต้องการของเด็กที่มีความอยากรู้อยากเห็น สนใจสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่แปลกใหม่ การที่เด็กได้รับประสบการณ์และการกระตุ้นจากสิ่งเร้าทำให้เด็กเข้าใจ และรวบรวมประสบการณ์ทั้งหมดเข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นประสบการณ์สำคัญสำหรับการเรียนรู้ของเด็ก